

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.10.2002
KOM(2002) 548 endelig

2002/0242 (CNS)

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

**om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på
studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

- 1.1. I overensstemmelse med de målsætninger, der er fastsat i resultattavlen vedrørende fremskridt hen imod oprettelsen af et område med "frihed, sikkerhed og retfærdighed" i EU¹, fremlægger Europa-Kommissionen hermed et forslag til direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste. Dette forslag supplerer de initiativer, der allerede er fremlagt vedrørende indvandring med henblik på beskæftigelse² og familiesammenføring³ med det formål at gennemføre en indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger om betingelserne for tredjestatsborgeres indrejse og ophold som led i arbejdet med at skabe en samlet retlig ramme for tredjelandsstatsborgeres ret til at indrejse alt efter formålet med deres ophold. Det er blevet besluttet at opgive at fremlægge et forslag, der indeholder bestemmelser om tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på ethvert andet formål end dem, der allerede er omhandlet i de andre direktivforslag, og som på en måde ville have udgjort en pendant til direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret⁴ for statsborgere fra en medlemsstat, som ikke har denne ret på grundlag af andre bestemmelser i fællesskabslovgivningen. Det ser nemlig ud til, at det på dette stadium i den indbyrdes tilnærmelse af indvandringslovgivningerne vil være tilstrækkeligt, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser i deres interne lovgivning om tilladelse til indrejse for det begrænsede antal personer, som er omfattet af denne kategori. Hvis det senere viser sig, at der er behov for fælles regler på dette område, forbeholder Kommissionen sig muligheden for at benytte sig af sin initiativret til at supplere de lovgivningsmæssige rammer på fællesskabsplan. Med hensyn til foranstaltningerne vedrørende indvandringspolitikken har Kommissionen således nu fremlagt alle de forslag, der er nødvendige for at gennemføre artikel 63, stk. 1, nr. 3), litra a), og nr. 4) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab som ændret ved Amsterdam-traktaten. Kommissionen har dermed i denne henseende opfyldt sin del af mandatet fra Det Europæiske Råd i Tammerfors, som ifølge punkt 20 i de konklusioner, der blev vedtaget den 15. og 16. oktober 1999, "erkender, at der er behov for indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold (...) og med henblik herpå anmoder om, at Rådet træffer hurtige afgørelser på grundlag af forslag fra Kommissionen".
- 1.2. Det særlige ved migrationer med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste er, at de på den ene side pr. definition er midlertidige og på den anden side er uafhængige af arbejdsmarkedssituationen i værtsstaten. De er desuden gensidigt berigende for både de migranter, der har direkte gavn af dem, og for hjemlandet og værtslandet, samtidig med at de generelt bidrager til en bedre forståelse kulturerne imellem. Derfor ses der normalt positivt på tredjelandsstatsborgere, der ønsker at

¹ Halvårlig ajourføring for første halvår 2002, KOM(2002) 261, s. 23.

² Forslag til Rådets direktiv om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed (KOM(2001) 386).

³ Forslag til direktiv om ret til familiesammenføring (KOM(1999) 638) og ændrede forslag til direktiv om ret til familiesammenføring (KOM(2000) 624 og KOM(2002) 225).

⁴ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

indrejse med henblik på uddannelse, især når der er tale om studerende på videregående uddannelser, som det fremgår af resolutionen om tilladelse til indrejse på medlemsstaternes område for tredjelandstatsborgere med henblik på studier⁵, der blev vedtaget af Rådet den 30. november 1994 som led i samarbejdet om retlige og indre anliggender, der blev indført ved Maastricht-traktaten. Visse medlemsstater fører desuden en stadig gunstigere politik over for studerende fra tredjelande.

- 1.3. Antallet af studerende, der deltager i internationale udvekslinger, er højere end nogensinde før, og efterspørgslen efter internationale uddannelser og muligheder for at studere i udlandet er støt stigende. Et af formålene med Det Europæiske Fællesskabs indsats med hensyn til uddannelse og eksterne forbindelser er at sikre medlemsstaterne under ét en stilling som et af verdens førende ekspertisecentre for uddannelse og i højere grad at udveksle viden med resten af verden, hvilket medvirker til at udbrede værdier såsom menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet, som Fællesskabet bygger på. Undervisningsministrene for 29 europæiske stater fastslog i deres fælles erklæring fra Bologna af 19. juni 1999, at "enhver civilisations livskraft og effektivitet kan måles på, i hvor høj grad andre lande tiltrækkes af dens kultur. Vi må sørge for, at de højere læreanstalter i Europa får en verdensomspændende tiltrækningskraft, der kan måle sig med vores ganske særlige kulturelle og videnskabelige traditioner". Erfaringen viser, at det at modtage et stort antal tredjelandstatsborgere på europæiske uddannelsesinstitutioner, især på master- og doktorgradsniveau, kan have en positiv indvirkning på de europæiske uddannelsessystemers dynamik. Uddannelsesinstitutionerne tilskyndes således til at udvikle stadig flere kvalitetsprogrammer, der er tilpasset til efterspørgslen efter internationalisering af uddannelserne og til de studerendes stigende mobilitet. Dette direktivforslag er udformet på en sådan måde, at den gensidige tilnærmelse af medlemsstaternes nationale lovgivninger om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier bidrager til virkeliggørelsen af disse mål ved at gøre det lettere for tredjelandstatsborgere at få indrejsetilladelse. Det bidrager dermed indirekte til den målsætning om udvikling af et højt uddannelsesniveau, der er fastsat i artikel 149 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og indgår sammen med forslaget om at oprette Erasmus World-programmet⁶ i den strategi, der sigter mod at styrke samarbejdet med tredjelande inden for de videregående uddannelser, som Kommissionen fremlagde forslag til i sin meddelelse af 18. juli 2001⁷.
- 1.4. Mange medlemsstater giver stadig oftere visse tredjelandstatsborgere mulighed for at blive i landet som arbejdstagere efter afslutningen af deres uddannelse, i det mindste i en begrænset periode, for at løse problemerne med mangel på kvalificeret arbejdskraft på det pågældende arbejdsmarked. Forslaget til direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed⁸ giver mulighed for, at en tredjelandstatsborger kan skifte status fra studerende til arbejdstager, idet artikel 5 tillader, at ansøgninger om opholdstilladelse indgives "direkte på den pågældende medlemsstats område, hvis ansøgeren allerede bor eller opholder sig lovligt der". Hvis

⁵ EFT C 274 af 19.9.1996, s. 10.

⁶ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (KOM(2002) 401).

⁷ KOM(2001) 385.

⁸ KOM(2001) 386.

det gøres lettere for tredjelandstatsborgere at få indrejsetilladelse med henblik på studier, er det dog nødvendigt, at EU og medlemsstaterne træffer visse ledsageforanstaltninger for at undgå at forstærke problemet med hjerneflugt fra syd til nord, som allerede har antaget et hidtil uset omfang. Disse ledsageforanstaltninger indgår i det partnerskab med hjemlandene, der i konklusionerne fra topmødet i Tammerfors er nævnt som et af de elementer, der er nødvendige for indførelsen af en samlet migrationspolitik, og de skal først og fremmest sigte mod at virkeliggøre Fællesskabets og medlemsstaternes forpligtelse til med hensyn til uddannelse i en medlemsstat at drage omsorg for, at de nationale og regionale samarbejdsprogrammer orienteres mod erhvervsmæssig integration af AVS-statsborgerne i deres hjemlande, jf. artikel 13, stk. 4, tredje afsnit, i Cotonou-aftalen af 23. juni 2000.

- 1.5. Bestræbelserne på at lette tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste bør gå hånd i hånd med de konstante bestræbelser på at opretholde den offentlige orden og den offentlige sikkerhed. Forslaget indeholder tilstrækkeligt brede bestemmelser herom, som giver medlemsstaterne den nødvendige manøvreremargen til at nægte en tredjelandstatsborger, der udgør en trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, indrejsetilladelse eller bringe den pågældendes ophold til ophør (artikel 5 og artikel 15, stk. 2). Det forhold, at de forskellige former for opholdstilladelser, som er omfattet af dette forslag, med visse undtagelser har en maksimal gyldighedsperiode på et år eller i princippet skal forlænges hvert år, vil gøre det lettere for medlemsstaterne at føre streng kontrol.

2. FORSLAGETS TILBLIVELSE OG DETS FORENELIGHED MED KOMMISSIONENS ANDRE INITIATIVER

- 2.1. Indholdet i dette direktivforslag er allerede tidligere helt eller delvis blevet dækket af en række tekster og initiativer, der er udarbejdet på europæisk plan. Ud over resolutionen om tilladelse til indrejse for tredjelandstatsborgere med henblik på studier, som blev vedtaget af Rådet i 1994 (se punkt 1.2.), omfattede forslaget til Rådets retsakt om udarbejdelse af konventionen om reglerne for tredjelandstatsborgeres tilladelse til indrejse i medlemsstaterne, som blev vedtaget af Kommissionen i 1997⁹, en række bestemmelser om indrejse med henblik på studier og faglig uddannelse samt indrejse med andet formål, men forslaget blev ikke færdigbehandlet på grund af Amsterdam-traktatens ikrafttræden.
- 2.2 Som grundlag for overvejelserne forud for udarbejdelsen af dette direktivforslag foretog International Centre for Migration Policy Development (I.C.M.P.D.) på anmodning af Kommissionen en retssammenlignende undersøgelse. Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer offentliggjorde i 2001 resultaterne af undersøgelsen under titlen "Admission of third country nationals to an EU Member State for the purposes of study or vocational training and admission of persons not gainfully employed". Kommissionen har på grundlag af et internt debatoplæg hørt en lang række parter som led i arbejdet med at forberede dette forslag. Ud over bilaterale konsultationer med delegationer bestående af embedsmænd fra de forskellige berørte myndigheder i medlemsstaterne har Kommissionen indhentet synspunkter fra mange forskellige repræsentative organisationer, der beskæftiger sig med uddannelse, faglig uddannelse, volontørtjeneste og migration, samt fra arbejdsmarkedets parter, både på

⁹ EFT C 337 af 7.11.1997, s. 9.

europæiske plan og på medlemsstatsniveau. Resultaterne af dette arbejde har gjort det muligt at udbygge og forbedre forslaget indhold væsentligt på mange punkter.

3. FORMÅLENE MED FORSLAGET OG OVERBLIK OVER BESTEMMELSERNE

- 3.1. I forslaget sondres der mellem fire forskellige kategorier af tredjelandsstatsborgere, nemlig studerende, elever, ulønnede praktikanter og volontører. Bestemmelserne om indrejse og ophold med henblik på studier vedrører især de videregående uddannelser af den velkendte grund, af det er på dette studieniveau, at den internationale mobilitet er størst, og bestemmelserne om indrejse og ophold med henblik på faglig uddannelse vedrører opnåelse af erhvervskompetence i en virksomhed i den private eller den offentlige sektor eller et offentligt eller privat lærested. I direktivet er der medtaget en række bestemmelser, som skal fremme udvekslingen af elever på sekundærtrinet mellem EU og tredjelande med henblik på at tilskynde unge fra tredjelande til at lære den europæiske kultur at kende, bl.a. fordi de senere kunne få lyst til at komme tilbage til værtslandet for at tage en videregående uddannelse. Forslaget indeholder også bestemmelser vedrørende volontører, der i visse tilfælde har svært ved at få opholdstilladelse, fordi de, da de hverken er arbejdstagere (da de er ulønnede) eller studerende (da de ikke er indskrevet på en uddannelsesinstitution), sommetider ikke anses for at tilhøre nogen bestemt kategori af migranter.
- 3.2. Ud over de generelle betingelser for indrejse og ophold fastlægger forslaget de særlige betingelser for hver af de fire kategorier. Betingelserne er udformet så objektivt som muligt for af de grunde, der er beskrevet i punkt 1.2 og 1.3, at gøre det lettere for de pågældende at få opholdstilladelse, samtidig med at medlemsstaternes skønsmargen bevares. Ud over sikkerheden for, at de pågældende har tilstrækkelige midler til at kunne forsørge sig selv under opholdet, må det vigtigste kriterium for at give tredjelandsstatsborgere opholdstilladelse med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste være henholdsvis optagelse på en uddannelsesinstitution, deltagelse i et elevudvekslingsprogram, indgåelse af en uddannelsesaftale og deltagelse i et volontørprogram. Med hensyn til betingelsen om tilstrækkelige midler foreslås det for studerende og praktikanter, at medlemsstaterne offentliggør det minimumsbeløb, som de kræver, at de pågældende skal råde over pr. måned. For elevers og volontørers vedkommende overlades spørgsmålet om midler derimod til henholdsvis værtsfamilien og den organisation, der iværksætter volontørprogrammet, som skal dække deres behov.
- 3.3. De studerendes mobilitet mellem medlemsstaterne skal lettes, for at EU kan følge med i udviklingen hen imod en stigende internationalisering af undervisningen. I den forbindelse er det vigtigt at sondre mellem to forskellige situationer: For det første situationen for tredjelandsstatsborgere, der får tilladelse til at indrejse i EU med henblik på studier; når de først én gang har fået indrejsetilladelse af en medlemsstat, har de i henhold til dette direktivforslags artikel 7 på præcise betingelser opholdsret i en anden medlemsstat med henblik på at gennemføre en del af det studieprogram, de er i gang med, eller supplere det med et nyt studieprogram; for det andet situationen for tredjelandsstatsborgere, der allerede bor i EU; dette forslag ikke indeholder nogen bestemmelser, der vedrører dem, fordi artikel 16, stk. 1, i forslaget til direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding giver dem ret til at opholde sig i en anden medlemsstat med henblik på studier eller faglig uddannelse, når de først

har fået status som fastboende udlænding (dvs. efter fem års uafbrudt lovligt ophold). Forslaget indeholder desuden en bestemmelse, der skal lette indrejsen for tredjelandstatsborgere, som deltager i fællesskabsprogrammer, der skal fremme mobiliteten til eller inden for EU (se artikel 5, stk. 2).

- 3.4. For at tage hensyn til uddannelsesudgifterne og til, at flere og flere studerende er nødt til at arbejde under studierne for at kunne finansiere dem, giver forslaget generelt studerende og eventuelt også ulønnede praktikanter en begrænset adgang til arbejdsmarkedet. Hver enkelt medlemsstat skal selv fastsætte den maksimale ugentlige arbejdstid mellem 10 og 20 timer. Samtidig får medlemsstaterne mulighed for at pålægge de pågældende en pligt til på forhånd at anmelde et eventuelt erhvervsarbejde for at gøre det lettere at kontrollere, at begrænsningerne overholdes.
- 3.5. Forslaget indeholder også en række proceduremæssige bestemmelser. Bl.a. giver det de pågældende personer mulighed for at ansøge om opholdstilladelse på stedet, mens indehavere af korttidsvisa ikke har denne mulighed. Ud over maksimumsfristen for udstedelse af opholdstilladelser, som er på 90 dage, hvis der er indgivet en fuldstændig ansøgning, etableres der med forslaget et grundlag for visse medlemsstaters gode praksis med at fremskynde indrejseprocedurerne for studerende og elever. Idéen er at udbrede denne praksis til hele EU gennem aftaler mellem indvandringsmyndighederne i medlemsstaterne og de pågældende uddannelsesinstitutioner eller elevudvekslingsorganisationer. For at øge kendskabet i tredjelande til de muligheder for uddannelse og faglig uddannelse, der tilbydes i EU, anmodes medlemsstaterne om at gøre en yderligere indsats for at skabe størst mulig gennemsigtighed, så tredjelandstatsborgerne i deres hjemlande har adgang til oplysninger om de uddannelses- og erhvervsuddannelsesinstitutioner og -programmer, som de kan få adgang til i EU's medlemsstater, og om de betingelser og procedurer, der gælder for indrejse i medlemsstaterne.

4. VALG AF RETSGRUNDLAG

- 4.1. Retsgrundlaget for forslaget er fastlagt på grundlag af formålet med forslaget, nemlig at fastsætte betingelserne og procedurerne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste. Der er altså ikke tale om betingelserne for optagelse på uddannelsesinstitutioner eller faglige uddannelser, som fortsat henhører under medlemsstaternes og eventuelt de pågældende institutioners eller virksomheders kompetence. Dette forslag vil således hverken tvinge medlemsstaterne til at åbne deres uddannelser eller faglige uddannelser for tredjelandstatsborgere, når disse er udelukket fra uddannelserne, eller til at oprette en af de former for faglig uddannelse, der er omfattet af dette direktiv (f.eks. virksomhedspraktik), som ikke findes i en medlemsstat. I overensstemmelse med de ændringer, der blev indført i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab ved Amsterdam-traktaten, som trådte i kraft den 1. maj 1999, har man som retsgrundlag valgt artikel 63, stk. 1, nr. 3), litra a), og nr. 4), i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvori det hedder, at Rådet vedtager foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken på følgende områder: "a) betingelser for indrejse og ophold og standarder for procedurer for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring".
- 4.2. Dette forslag skal derfor vedtages efter proceduren i artikel 67 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, hvilket indebærer, at Rådet træffer afgørelse

med enstemmighed på forslag af Kommissionen eller på initiativ af en medlemsstat og efter høring af Europa-Parlamentet. Da direktivforslaget hviler på EF-traktatens afsnit IV, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af forslaget, og direktivet vil ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark i medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Det vil i medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling heller ikke finde anvendelse på Det Forenede Kongerige og Irland, medmindre disse to medlemsstater træffer anden beslutning i overensstemmelse med ovennævnte protokol.

5. SUBSIDIARITET OG PROPORCIONALITET

- 5.1. Det Europæiske Fællesskab har ikke enekompetence inden for EF-traktatens afsnit IV om visum, asyl, indvandring og andre politikker i forbindelse med den fri bevægelighed for personer og må derfor i overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet kun handle, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor, på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkninger, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan, idet Fællesskabet kun handler i det omfang, det er nødvendigt for at nå traktatens mål. Direktivforslaget opfylder disse kriterier.
- 5.2. Betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste er i dag forskellige fra den ene medlemsstat til den anden. Hovedformålet med dette direktiv, nemlig at oprette en harmoniseret retlig ramme på fællesskabsplan, både med hensyn til betingelserne for tredjestatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område for en periode på over tre måneder med ovennævnte formål og med hensyn til procedurerne for medlemsstaternes udstedelse af opholdstilladelser, der gør det muligt for de pågældende at indrejse og opholde sig i medlemsstaterne med henblik herpå, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne. Desuden er det klart, at målet om at gøre EU som helhed til et af verdens førende ekspertisecentre for uddannelse og faglig uddannelse, som dette forslag bidrager til, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan end på nationalt plan.
- 5.3. Den foreslåede retsakt er et direktiv, som kun fastsætter hovedprincipperne og på en række punkter overlader det til medlemsstaterne, som direktivet er rettet til, at vælge, hvordan direktivet bedst kan gennemføres i deres interne lovgivning alt efter forholdene i den pågældende medlemsstat. I forslaget henvises der til lovgivningen og den administrative praksis i den pågældende medlemsstat med hensyn til definitionen af begreberne videregående uddannelsesinstitution, erhvervsuddannelsesinstitution, uddannelsesinstitution på sekundærtrinnet og lærested samt kravene med hensyn til en eventuel godkendelse eller anerkendelse af disse, og med hensyn til de sprogskoler og sprogkurser, som berettiger tredjelandsstatsborgere til at ansøge om opholdstilladelse. Visse betingelser, såsom bevis for betaling af det indskrivningsgebyr, som uddannelsesinstitutionen kræver, og et eventuelt gebyr for behandling af ansøgninger om opholdstilladelse, eller de sprogkundskaber, som ansøgerne skal være i besiddelse af, gøres ikke obligatoriske, men overlades til medlemsstaternes skøn (artikel 5, stk. 1, litra d), artikel 6, stk. 1, litra c) og d), og artikel 9, litra c)). Der er også taget hensyn til, at de pågældende personer i visse medlemsstater automatisk er omfattet af en sygeforsikring, når de er indskrevet på en uddannelsesinstitution (artikel 6, stk. 2).

Endelig fastlægges det minimumsbeløb, som studerende og ulønnede praktikanter skal råde over for at få opholdstilladelse, ikke i direktivet; det kræves blot, at medlemsstaterne offentliggør det minimumsbeløb, de skal fastsætte. Ud fra samme ønske om at sikre den nødvendige smidighed fastsættes en række andre betingelser heller ikke i direktivet, men overlades til medlemsstaternes skøn (f.eks. betingelserne om aldersgrænser for elever og volontører). Med hensyn til hurtige procedurer fastsætter direktivet ligeledes kun de overordnede rammer, inden for hvilke den kompetente myndighed i medlemsstaterne og uddannelsesinstitutionerne og elevudvekslingsorganisationerne efter fælles aftale kan fastsætte betingelserne for udstedelse af opholdstilladelser, herunder særlig de kortere frister, der skal gælde.

BEMÆRKNINGER TIL ARTIKLERNE

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Dette forslag sigter mod at fastlægge betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste, samt regler vedrørende procedurerne for udstedelse af opholdstilladelser.

Artikel 2

I dette forslag defineres de begreber, der anvendes i forslaget, når dette er nødvendigt. Definitionerne er direkte inspireret af de definitioner, der allerede er fastlagt i forskellige eksisterende fællesskabsretlige instrumenter.

- a) "Tredjelandsstatsborger": Der er tale om personer, der ikke er statsborgere i en af EU's medlemsstater, samt statsløse.
- b) "Studerende": Der er først og fremmest tale om de personer, der er optaget på en videregående uddannelse. Direktivforslaget omfatter imidlertid indrejse og ophold med henblik på erhvervsuddannelse generelt. Det betyder, at man i direktivforslagets anvendelsesområde ud over de videregående erhvervsuddannelser også har medtaget erhvervsgrunduddannelserne, selv om der ikke er tale om videregående uddannelser, idet de kan være specielt nyttige for tredjelandsstatsborgere, når der ikke findes sådanne uddannelser i deres hjemland. Når man ser bort fra erhvervsgrunduddannelserne, falder tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på undervisning på lavere niveauer derimod ikke under direktivforslaget, undtagen hvad angår elever på sekundærtrinnet, der deltager i udvekslingsprogrammer.
- c) "Studieprogram": Der er tale om programmer med fuldtidsundervisning, hvilket bl.a. udelukker aftenkurser, der normalt ikke giver tredjelandsstatsborgere ret til opholdstilladelse i medlemsstaterne som studerende. Desuden skal uddannelsen følges med henblik på at opnå det eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis, som uddannelsen fører til, hvilket udelukker personer, der kun følger undervisningen som gæstestuderende.
- d) "Elev": Der er tale om personer, som er optaget på en uddannelsesinstitution på sekundærtrinnet. Hvad angår disse personer, omfatter direktivforslaget kun mobilitet, der foregår inden for rammerne af udvekslingsprogrammer, som administreres af specialiserede organisationer, der er godkendt til det formål af den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, litra c), og ikke individuel mobilitet, som fortsat vil være underlagt medlemsstaternes interne lovgivning.
- e) "Ulønnet praktikant": Der er tale om personer, der følger en ulønnet faglig uddannelse i overensstemmelse med en uddannelsesaftale som omhandlet i artikel 9, litra a).

- f) "Faglig uddannelse": Der er tale om enhver form for faglig uddannelse, både den grundlæggende faglige uddannelse, som sigter mod at give den pågældende en første erhvervskompetence, efter- og videreuddannelse, som sigter mod at forbedre den pågældendes erhvervskompetence (nye kompetencer eller specialisering) og omskoling, når blot der er tale om et fuldtidsprogram. De steder, hvor der er muligt at følge en sådan uddannelse, er bredt defineret på grund af de store forskelle i medlemsstaternes faglige uddannelsessystemer, som er endnu større end forskellene i de almene uddannelsessystemer; der er for det første tale om offentlige eller private læresteder, som er godkendt eller finansieret af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis, med undtagelse af læresteder, der i henhold til litra g) sidestilles med uddannelsesinstitutioner, og for det andet om virksomheder i den private eller den offentlige sektor, uanset deres juridiske status, deres størrelse eller deres arbejdsområde, herunder non-profit virksomheder.
- g) "Institution": Der er tale om både offentlige og private uddannelsesinstitutioner, forudsat at sidstnævnte er godkendt eller finansieret af medlemsstaterne. Både hvad angår definitionen af videregående uddannelsesinstitutioner, erhvervsuddannelsesinstitutioner og uddannelsesinstitutioner på sekundærtrinnet, og hvad angår betingelserne for godkendelse af disse institutioner (forstået bredt som anerkendelse eller registrering hos den kompetente myndighed), henvises der til hver enkelt medlemsstats interne lovgivning eller administrative praksis, som det som regel er tilfældet i fællesskabsretsakter vedrørende Fællesskabets uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitik (se bl.a. Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 253/2000/EF af 24. januar 2000 om iværksættelse af anden fase af Fællesskabets handlingsprogram for almen uddannelse, Socrates¹⁰). Det foreslås at sidestille læresteder med uddannelsesinstitutioner, når de personer, der er indskrevet der, modtager undervisning. Der er tale om læresteder (som i nogle medlemsstater kaldes erhvervsskoler), som af forskellige grunde (f.eks. fordi de ikke hører ind under undervisningsministeriet) ikke formelt betragtes som uddannelsesinstitutioner. Der er ingen grund til at behandle disse læresteder anderledes end uddannelsesinstitutionerne, når deres aktiviteter er de samme, og forbindelsen med eleverne er baseret på indskrivning til undervisning og ikke på en uddannelsesaftale, som det er tilfældet med ulønnede praktikanter.
- h) "Volontørprogram": Denne definition er inspireret af definitionen i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 1686/98/EF af 20. juli 1998 om fastlæggelse af EF-handlingsprogrammet "Europæisk volontørtjeneste for unge"¹¹ og i Europarådets konvention af 11. maj 2000 om fremme af en længerevarende tværnational volontørtjeneste for unge. Volontøren er en person, som udfører en konkret samfundsnyttig aktivitet, som han samtidig selv får et personligt udbytte af. Hverken den organisation, volontøren arbejder for, eller volontøren selv må arbejde med økonomisk vinding for øje, og volontøren må ikke få løn for sit arbejde; naturalydelse og lommepenge betragtes ikke som løn.

¹⁰ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 15.

¹¹ EFT L 214 af 31.7.1998, s. 1.

Artikel 3

1. Der findes en række instrumenter, som fastsætter betingelser for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på de formål, der er omfattet af dette forslag. Kommissionen har ved fremsættelsen af dette direktivforslag ikke til hensigt at tilsidesætte disse instrumenter, hvis bestemmelser fortsat vil finde anvendelse på de pågældende tredjelandstatsborgere, når de er gunstigere for dem.
2. Stk. 2 giver medlemsstaterne mulighed for at indføre eller bibeholde gunstigere bestemmelser i deres interne lovgivning, hvis bestemmelserne er forenelige med dette direktiv. Der kan f.eks. være tale om bestemmelser, som udvider princippet om forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet med hensyn til visse rettigheder til også at gælde for de tredjelandstatsborgere, der er omhandlet i dette direktiv.
3. Stk. 3 udelukker visse kategorier af personer fra dette direktivs anvendelsesområde:
 - a) Udelukkelsen af asylansøgere og personer, der nyder midlertidig eller subsidiær beskyttelse, fra direktivets anvendelsesområde vedrører ikke deres ret til undervisning eller faglig uddannelse, der er underlagt bestemmelserne i de (forslag til) direktiver, de er omfattet af, men skal sikre, at de ikke på grundlag af dette direktiv kan indgive ansøgning om ændring af status (f.eks. med henblik på at skifte status fra asylansøger til studerende), idet sådanne ændringer kun kan ske i medfør af gunstigere bestemmelser i hver enkelt medlemsstats interne lovgivning.
 - b) De tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til en unionsborger, som har udøvet sin ret til fri bevægelighed for personer inden for Det Europæiske Fællesskab, er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde, fordi de indirekte nyder godt af den ret til fri bevægelighed, der gælder for unionsborgere.
 - c) Tredjelandstatsborgere, der har status som fastboende udlænding i en medlemsstat, er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde, da det i artikel 16, stk. 1, litra b), i forslaget til direktiv om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding foreslås at give dem ret til at opholde sig i de andre medlemsstater med henblik på studier eller faglig uddannelse.

Kapitel II

Betingelser for indrejse og ophold

Artikel 4

Artikel 4 skal sikre, at den indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger, som skal ske i henhold til dette direktivforslag, gennemføres på en effektiv måde, idet det fastsættes, at medlemsstaterne kun giver tredjelandstatsborgere, der henhører under direktivets anvendelsesområde, tilladelse til at opholde sig på deres område i de tilfælde, hvor den relevante opholdstilladelse er udstedt under overholdelse af direktivets bestemmelser.

Artikel 5

1. I artikel 5 fastsættes de generelle betingelser for indrejse og ophold, som tredjelandstatsborgere, der henhører under dette forslag, under alle omstændigheder

skal opfylde ud over de særlige betingelser for den af de kategorier, der er nævnt i artikel 6, 7, 8, 9 eller 10, som de hører ind under:

- a) Ud over de sædvanlige dokumenter (pas eller et tilsvarende rejsedokument) fastsættes det, at personer, der i henhold til den pågældende medlemsstats interne lovgivning er mindreårige, skal have forældrenes tilladelse til det planlagte ophold.
 - b) Betingelsen i litra b) er medtaget, fordi der er tale om et grundlæggende krav ligesom for de fleste af de personer, der nyder godt af den frie bevægelighed for personer i EU.
 - c) Betingelsen i litra c), som er en almindelig betingelse i udlændigelovgivningen, er formuleret på en smidig måde, idet det overlades til medlemsstaterne at fastsætte, hvilke dokumenter der er nødvendige, således at der ikke fastsættes krav (f.eks. om fremlæggelse af en vandels- eller straffeattest), som det kan være svært eller umuligt at opfylde, hvis det krævede dokument ikke findes i det pågældende tredjeland.
 - d) Af smidighedshensyn er betingelsen i litra d) ikke gjort obligatorisk, og det er op til medlemsstaterne, om de vil kræve den opfyldt forud for indrejsen.
2. Stk. 2 sigter logisk nok mod at lette indrejsen for tredjelandstatsborgere, der deltager i fællesskabsprogrammer, såsom Socrates inden for almen uddannelse, Leonardo da Vinci inden for erhvervsuddannelse, Ungdom vedrørende volontørtjeneste samt andre mere specifikke programmer (f.eks. Alpha og Alban for Latinamerika og Scholarship 2000 for Kina). Betydningen af denne bestemmelse øges yderligere af Kommissionens forslag om, at der indføres et nyt EF-program, "Erasmus World", der gennem tildeling af studiestipendier skal gøre det lettere for tredjelandstatsborgere at få tilladelse til indrejse med henblik på studier i medlemsstaterne¹². Hvis det skal blive lettere at få opholdstilladelse og i givet fald visum, kræver det bl.a., at medlemsstaterne sørger for, at der udstedes opholdstilladelser og visa til de pågældende på en sådan måde, at de uden forsinkelse kan deltage i de aktiviteter, der indgår i fællesskabsprogrammerne. Artikel 7 i dette forslag og artikel 16 i forslaget til direktiv om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding indebærer, at denne bestemmelse kun vedrører tredjelandstatsborgere (specielt dem fra kandidatlande), der ansøger om en første tilladelse til indrejse i en medlemsstat, og tredjelandstatsborgere, der bor i en medlemsstat, og som ønsker at uddanne sig i en anden medlemsstat, inden de kan få status som fastboende udlænding.

Artikel 6

1. I artikel 6 fastsættes de særlige betingelser for tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på studier.

¹² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus World 2004-2008) (dokument KOM(2002) 401).

- a) Den første grundlæggende betingelse er, at den pågældende skal være optaget på en videregående uddannelsesinstitution eller en erhvervsuddannelsesinstitution som omhandlet i artikel 2, litra g), med henblik på at følge et studieprogram som omhandlet i artikel 2, litra c). Optagelsen på en sådan institution er en forudsætning for, at der kan udstedes opholdstilladelse. Den betingelse, som tredjelandstatsborgere skal opfylde for at kunne få opholdstilladelse eller visum er, at de skal være optaget, men de behøver ikke nødvendigvis at være indskrevet, idet indskrivningsdokumenterne ofte først udleveres, når den studerende allerede er ankommet. Den studerende kan således bevise, at han opfylder denne betingelse, ved at fremlægge et brev, som bekræfter, at han definitivt er optaget, men han behøver ikke at fremlægge et indskrivningsbevis. Bestemmelsen gør det også muligt at give tredjelandstatsborgere, der er blevet optaget på en institution på betingelse af, at de består en adgangsprøve, eller at der træffes afgørelse om, at deres udenlandske eksamensbevis er ækvivalent, tilladelse til at opholde sig midlertidigt i medlemsstaten.
- b) Den anden betingelse vedrører de midler, der kræves af studerende, for at de kan få tilladelse til at indrejse og opholde sig på medlemsstaternes område. De studerende skal bevise, at de under deres ophold vil kunne råde over tilstrækkelige midler til at dække udgifterne til deres underholds-, studie og hjemrejseudgifter. Denne bestemmelse er smidigt formuleret, så medlemsstaterne har visse skønsmuligheder med hensyn, hvordan de studerende kan bevise, at de opfylder denne betingelse. Der foreslås ikke noget minimumsbeløb i direktivet, idet det er hver enkelt medlemsstat, der skal fastlægge det beløb, de kræver, på grundlag af de midler, som en person, der studerer dens område, normalt skal råde over. Dette beløb vil udgøre et referencepunkt for vurderingen af hver enkelt ansøgers dossier i lyset af hans personlige situation (der tages f.eks. hensyn til, om han har fået plads på et kollegium, hvor huslejen er lav, og til eventuelle naturalydelse, som ansøgeren råder over, herunder gratis kost og logi hos familiemedlemmer, der allerede har lovligt ophold på medlemsstatens område). Fra og med den første forlængelse af opholdstilladelsen for studerende tager medlemsstaterne delvis hensyn til de midler, som den studerende vil kunne opnå gennem erhvervsarbejde under opholdet inden for de grænser, der er fastsat i artikel 18.
- c) og d) De to sidste betingelser, nemlig et tilstrækkeligt kendskab til det sprog, der anvendes i det studieprogram, som den studerende følger, og forudgående betaling af det indskrivningsgebyr, som uddannelsesinstitutionen kræver, er ikke gjort obligatoriske, idet det af smidighedshensyn overlades til medlemsstaterne, om de vil kræve disse betingelser opfyldt.
2. I visse medlemsstater er de studerende automatisk dækket af en sygeforsikring, når de er indskrevet ved en uddannelsesinstitution. Stk. 2 skal præcisere deres situation med hensyn til det krav om sygeforsikring, der indgår i de generelle betingelser for indrejse, der er anført i artikel 5, stk. 1.
3. Stk. 3 giver tredjelandstatsborgere mulighed for at ansøge om opholdstilladelse med henblik på sprogkurser. Denne form for undervisning varierer meget, både hvad angår arrangørerne (i visse tilfælde er der tale om kommercielle selskaber), og hvad angår programmernes varighed (mange af dem består ikke af fuldtidsundervisning). Derfor er det rimeligt at overlade det til medlemsstaterne at fastsætte, for hvilke kursussteder og kursusformer de er villige til at give tredjelandstatsborgere opholdstilladelse til dette formål.

Artikel 7

Artikel 7, som skal imødekomme den stigende efterspørgsel efter mobilitet blandt studerende, vedrører kun tredjelandsstatsborgere, der har fået opholdstilladelse i en medlemsstat som studerende, og ikke tredjelandsstatsborgere, der opholder sig i medlemsstat på et andet grundlag, og som, hvis de ønsker at studere eller følge en faglig uddannelse i en anden medlemsstat end den, de bor i, kan benytte sig af artikel 16, stk. 1, litra b), i forslaget til direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding. En opholdstilladelse for studerende, der er udstedt efter dette direktiv, giver indehaveren opholdsret i den medlemsstat, hvor han ønsker at fortsætte sine studier, hvis han ud over de særlige betingelser, der er fastsat i denne bestemmelse, opfylder de generelle og særlige betingelser, der er anført i artikel 5 og 6. For at begrænse risikoen for, at der opstår et hul mellem udløbsdatoen for den opholdstilladelse, som er udstedt af den første medlemsstat, og begyndelsen af gyldighedsperioden for opholdstilladelsen i den medlemsstat, ansøgningen er indgivet til, begrænses fristen for udstedelse af opholdstilladelsen til 30 dage.

Denne opholdsret er begrænset til de tilfælde, hvor den studerende enten ønsker at gennemføre en del af sit studieprogram i en anden medlemsstat i over tre måneder og derefter vende tilbage til den medlemsstat, hvor han oprindeligt fik opholdstilladelse, for at afslutte studieprogrammet, eller at færdiggøre sit studieprogram i en anden medlemsstat eller supplere et studieprogram, der allerede er afsluttet (hvilket forudsætter, at den studerende har bestået de obligatoriske prøver) i den medlemsstat, hvor han oprindeligt fik opholdstilladelse, med et nyt studieprogram i en anden medlemsstat. Sidstnævnte situation omfatter ikke studerende, der ønsker at følge et studieprogram, som ikke har en tilstrækkelig tæt forbindelse med det, de allerede har afsluttet (hvilket specielt udelukker dem, der ønsker at skifte til en anden uddannelse); den medlemsstat, som ansøgningen indgives til, har i disse tilfælde de samme skønsbeføjelser, som den generelt har på grundlag af artikel 6, stk. 1. Denne opholdsret begrænses også af, at en medlemsstat har mulighed for at gøre en af de grunde til afslag, der er nævnt i artikel 11, stk. 2, litra c) og d), og artikel 15 og 16, gældende over for den studerende. For specielt at undgå, at studerende, som ikke gør tilstrækkelige fremskridt med deres studier, forsøger at omgå anvendelsen af artikel 11, stk. 2, litra d), fastsættes det, at den studerende skal sende den medlemsstat, som han ønsker at fortsætte sine studier i, et dossier, hvori han beskriver sine hidtidige studier (specielt antal gennemførte studieår og de respektive resultater), sammen med sin ansøgning om opholdstilladelse, og at den medlemsstat, som den studerende allerede har fået opholdstilladelse i, på anmodning af den medlemsstat, som har modtaget ansøgningen, skal sende disse oplysninger om den studerendes hidtidige studier ved de uddannelsesinstitutioner, der ligger på dens område. Hvis den studerende ønsker at påbegynde et nyt studieprogram i en anden medlemsstat, skal det fremgå af hans dossier, at studieprogrammet rent faktisk supplerer det, han allerede har afsluttet i den medlemsstat, hvor han har opholdstilladelse. Tilsammen gør disse bestemmelser det muligt at undgå, at tredjelandsstatsborgere kan misbruge den opholdsret, som denne bestemmelse giver dem, ved at forlænge deres ophold i EU urimeligt længe under påberåbelse af deres status som studerende.

Artikel 8

1. Artikel 8 vedrører elever, dvs. tredjelandsstatsborgere, der følger studier på sekundærtrinnet som defineret i den pågældende medlemsstats regler eller administrative praksis. Den omfatter udelukkende mobilitet, der organiseres som led i udvekslingsprogrammer, der forvaltes af specialiserede organisationer, og ikke individuel mobilitet, som fortsat vil være underlagt medlemsstaternes interne lovgivning.

- a) Selv om de fleste af de berørte unge er mellem 16 og 18 år, overlader forslaget det af smidighedshensyn til hver enkelt medlemsstat at fastsætte de aldersgrænser, der skal gælde for elever i den pågældende medlemsstat.
- b) Betingelsen i litra b) har samme ordlyd som betingelsen for studerende på videregående uddannelser og faglige uddannelser.
- c) Den vigtige betingelse i litra c) vedrører elevens deltagelse i et udvekslingsprogram. Programmet skal være iværksat af en organisation, der er godkendt, anerkendt eller registreret til det formål i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med de betingelser, som medlemsstaten har fastsat.
- d) Eleven skal bevise, at den organisation, der iværksætter det udvekslingsprogram, han deltager i, og ikke den familie, han bor hos, jf. litra e), påtager sig det fulde civile ansvar for i givet fald at dække hans opholds-, studie- og sundhedsudgifter under hele opholdet, samt hans hjemrejseudgifter, således at værtslandet kan kræve, at organisationen opfylder den garanti, den har påtaget sig. Når der pålægges denne form for ansvar, skyldes det, at elevens midler ikke kontrolleres. Dette ansvar er særlig vigtigt i forbindelse med de hurtige procedurer, der er omhandlet i artikel 21 i dette forslag.
- e) Betingelsen i litra e), som vedrører modtagelsen af eleven i en familie, er også vigtig. Opholdet i en familie er en integreret del af formålene med hele elevens ophold, som skal gøre det muligt for ham at lære det pågældende lands kultur at kende og forbedre sit kendskab til landets sprog. Familien vil blive udvalgt i overensstemmelse med reglerne for det udvekslingsprogram, som eleven deltager i, og kan udgøre et af de kriterier, som medlemsstaten bruger ved vurderingen af, om den skal give den pågældende opholdstilladelse i lyset af de betingelser, den selv kan fastsætte på dette område .

2. Betingelsen om gensidighed i stk. 2 skal gøre det muligt for de medlemsstater, der måtte ønske det, at begrænse udvekslingerne til de tredjelande, som selv modtager udvekslings elever fra de pågældende medlemsstater.

Artikel 9

I artikel 9 fastsættes de særlige betingelser for tredjelandsstatsborgeres indrejse med henblik på faglig uddannelse. Begrebet faglig uddannelse skal i dette direktiv forstås i snæver forstand i modsætning til Rådets direktiv 93/96/EF af 29. oktober 1993 om opholdsret for studerende¹³, hvor der er tale om erhvervsuddannelse i bred forstand. Den betegnelse, man har valgt for personer, der følger en sådan uddannelse, er "praktikant", som Rådet anvendte i sin resolution af 20. juli 1994 om begrænsning af tredjelandsstatsborgeres indrejse på medlemsstaternes område med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere¹⁴, og som Kommissionen senere har brugt i sit forslag til direktiv om betingelserne for

¹³ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

¹⁴ EFT C 274 af 19.9.1996, s. 6.

tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed.

- a) De praktikanter, der er omfattet af dette direktivforslag, er ulønnede praktikanter, idet lønnede praktikanter er omfattet af forslaget til direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse som lønmodtagere og udøvelse af selvstændig erhvervsvirksomhed. Ud over det vigtige kriterium om, at den pågældende skal være ulønnet, er forskellen mellem de to kategorier den form for aftale, der forbinder praktikanten med det sted, hvor han følger sin faglig uddannelse. For praktikanter, der er omfattet af dette forslag, er der tale om en uddannelsesaftale, mens der for de praktikanter, der er omfattet af det andet forslag, er tale om en arbejdskontrakt af en særlig art (f.eks. en lærlingekontrakt). Uddannelsesaftalen skal være godkendt i de tilfælde, hvor medlemsstaterne kræver det, dvs. især i forbindelse med de praktikophold, der foregår i virksomheder og ikke på læresteder, som allerede er godkendt eller finansieret af medlemsstaterne. I dette direktiv betragtes naturalydelse, beløb, der udbetales for at godtgøre visse udgifter, som praktikanten har afholdt, samt lommepenge og gratialer ikke som løn. Medlemsstaternes kontrol med, at betingelserne for indrejse og ophold overholdes, skal bl.a. sikre, at ulønnede praktikanter ikke ansættes i stedet for arbejdstagere. For at begrænse denne risiko mest muligt sættes der i dette direktiv snævre tidsgrænser for gyldigheden af ulønnede praktikanter opholdstilladelse (se artikel 13).
- b) Betingelsen om midler i litra b) har samme ordlyd som den betingelse om midler, der stilles til studerende, med de tilpasninger, der er nødvendige, fordi bestemmelsen vedrører praktikanter, der følger en faglig uddannelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til artikel 6, stk. 1, litra b).
- c) Betingelsen om kendskab til værtsmedlemsstatens sprog er gjort mere smidig end den tilsvarende betingelse for studerende. Der kræves nemlig ikke så store sprogkundskaber for at gennemføre et praktikophold som for at følge et studium, og erfaringen viser, at mange praktikanter forbedrer deres sprogkundskaber under praktikopholdet. Alt efter omstændighederne kan praktikanten, hvis dette kræves af den pågældende medlemsstat, enten få en indføring i sproget før afrejsen, eller det kan ske i begyndelsen af opholdet, hvis praktikanten allerede har et grundlæggende kendskab til det pågældende sprog.

Artikel 10

I artikel 10 fastsættes de særlige betingelser for tredjelandstatsborgeres indrejse med henblik på volontørtjeneste:

- a) Betingelsen i litra a) har samme ordlyd som betingelsen for elever, jf. artikel 8, stk. 1, litra a). Det skal bemærkes, at aldersgrænserne for volontører både i EF-handlingsprogrammet "Europæisk volontørtjeneste for unge" og i Europarådets konvention om en tværnational langsigtet volontørtjeneste for unge er fastsat til mellem 18 og 25 år.
- b) Den vigtige betingelse i litra b) vedrører tredjelandstatsborgerens deltagelse i et volontørprogram. Programmet skal iværksættes i den pågældende medlemsstat af

en non-profit organisation med almennyttigt formål. Værtsorganisationen skal være godkendt af den pågældende medlemsstat efter de regler, som medlemsstaten fastsætter herfor. Volontøren og den organisation, der modtager ham, skal indgå en aftale om opholdet. I aftalen skal det klart angives, hvilke opgaver volontøren skal udføre, og hvad arbejdstiden skal være, så den pågældende medlemsstat kan sikre sig, at den planlagte volontørtjeneste ikke omfatter aktiviteter, som normalt skal være dækket af en arbejdskontrakt. Det skal også præciseres, hvilken vejledning volontøren under udførelsen af sine opgaver vil få til at løse eventuelle problemer; f.eks. kan der i værtsorganisationen udpeges en vejleder, som skal hjælpe volontøren under hans ophold. Endelig skal aftalen indeholde præcise oplysninger om det beløb eller de naturalydelser, som vil være til rådighed til dækning af volontørens rejseudgifter, eventuelle uddannelsesudgifter og udgifter til kost, logi og transport samt hans lommepenge. Disse midler behøver ikke udelukkende at stamme fra den organisation, der iværksætter volontørprogrammet, men kan også komme fra andre kilder (f.eks. kan der være tale om en bolig, som stilles til rådighed af et medlem af volontørens familie, som har lovligt ophold på den pågældende medlemsstats område). Grunden til, at der ikke stilles krav om, at volontøren selv skal råde over tilstrækkelige midler, er, at det er den organisation, der tager imod ham, der har det fulde ansvar for ham under opholdet.

- c) Volontøren skal bevise, at den organisation, der iværksætter det aktivitetsprogram, som han deltager i, har tegnet en ansvarsforsikring, som dækker hans aktiviteter, og påtager sig det fulde civilretlige ansvar for i givet fald at dække hans opholds-, sundheds- og hjemrejseudgifter i hele den periode, hvor han opholder sig på den pågældende medlemsstats område, således at medlemsstat kan kræve, at organisationen opfylder den garanti, den har påtaget sig.
- d) For at sikre, at volontørtjenesten forløber ordentligt, og at volontøren ud over at udføre en konkret, almennyttig aktivitet også selv får udbytte af opholdet, er det vigtigt at sikre, at volontøren får en indføring i værtslandets sprog, historie og samfund. Alt efter omstændighederne kan indføringen ske enten inden afrejsen eller i begyndelsen af opholdet.

Kapitel III

Opholdstilladelser

Artikel 11

1. Denne bestemmelse er formuleret på en smidig måde, så gyldighedsperioden for opholdstilladelser for studerende kan tilpasses til længden af studieperioderne, som kan variere alt efter studiernes art. Grundidéen, som svarer til praksis i en række medlemsstater, er, at disse opholdstilladelser udstedes for et år, undtagen hvis det pågældende studieprogram er af kortere varighed (i så fald udstedes der en opholdstilladelse med en gyldighedsperiode, der dækker programmets varighed), eller hvis den studerende får opholdstilladelse på betingelse af, at der træffes afgørelse om, at hans eksamensbevis er ækvivalent, eller at han består en adgangsprøve. Forslaget giver desuden de medlemsstater, der måtte ønske det, mulighed for at udstede opholdstilladelser for studerende, der er gyldige i over et år, så de dækker et helt studieforløb. Det fastsættes, at opholdstilladelserne forlænges med et år ad gangen,

medmindre der anmodes om forlængelse af en opholdstilladelse i forbindelse med et program med en varighed på under et år.

2. I stk. 2 præciseres betingelserne for forlængelse eller inddragelse af opholdstilladelser for studerende. Nogle af betingelserne supplerer de betingelser, der er fastsat for udstedelsen af opholdstilladelser i artikel 5 og 6.
 - a) Litra a) vedrører studerende, som har fået opholdstilladelse på betingelse af, at de består en adgangsprøve, der giver dem adgang til det studieprogram, de ønsker at følge, og som ikke består prøven og ikke indskrives af den institution, hvor de har søgt om optagelse.
 - b) Litra b) vedrører studerende, som har fået opholdstilladelse på betingelse af, at der træffes afgørelse om, at deres udenlandske eksamensbevis er ækvivalent, og som ikke opnår en sådan afgørelse.
 - c) Litra c) skal gøre det muligt for medlemsstaterne at undgå, at status som studerende misbruges af tredjelandsstatsborgere, som benytter sig af denne mulighed til at arbejde i stedet for at studere.
 - d) Litra d) vedrører studerende, der ikke gør tilstrækkelige fremskridt med deres studier. For at kunne vurdere betydningen af denne bestemmelse skal man tage hensyn til, at uddannelsesinstitutionerne udgør et filter forud for den kontrol, der foretages af de myndigheder, der er kompetente med hensyn til opholdstilladelser, idet det forhold, at en institution ikke genindskriver en studerende, automatisk vil fratage den studerende muligheden for at få forlænget sin opholdstilladelse, da han ikke længere opfylder betingelsen i artikel 6, stk. 1, litra a). Bestemmelsen er formuleret på en generel måde, da det er umuligt at fastsætte præcise bestemmelser, fordi evalueringen af de studerende foregår på meget forskellige måder på uddannelsesinstitutionerne i EU. Da denne betingelse giver medlemsstaterne en stor skønsmargen, som indebærer, at de skal vurdere de studerendes hidtidige studier, hvis de studerende er genindskrevet af en uddannelsesinstitution, er det hensigtsmæssigt at gøre det obligatorisk på forhånd at indhente en udtalelse fra den uddannelsesinstitution, som den pågældende studerende er indskrevet på, for at sikre sig, at den myndighed, der er kompetent til at udstede opholdstilladelser, træffer afgørelse på et solidt grundlag. Denne udtalelse fra uddannelsesinstitutionen, som ikke er bindende for den kompetente myndighed, skal både vedrøre den studerendes detaljerede resultater og de årsager, der måtte ligge til grund for resultaterne. Hvis uddannelsesinstitutionen ikke har udtalt sig inden for en rimelig frist, kan den kompetente myndighed træffe afgørelse, selv om der ikke foreligger en udtalelse.

Artikel 12

Artikel 12 vedrører opholdstilladelser for udvekslingsstuderende, som har en maksimal varighed på et år og ikke kan forlænges.

Artikel 13

Artikel 13 vedrører opholdstilladelser for ulønnede praktikanter, som har en maksimal varighed på et år og i undtagelsestilfælde kan forlænges én gang, hvis det er nødvendigt at forlænge praktikantens ophold for at gøre det muligt for ham at afslutte den faglige uddannelse, han har påbegyndt. Ligesom for studerende kan en sådan opholdstilladelse inddrages, hvis indehaveren ikke overholder de begrænsninger, der i henhold til artikel 18 gælder for hans erhvervsarbejde i de tilfælde, hvor en medlemsstat giver ham mulighed for at arbejde.

Artikel 14

Artikel 14 vedrører opholdstilladelser for volontører, som har en maksimal varighed på et år og kan ikke forlænges.

Artikel 15

Artikel 15 vedrører de tilfælde, hvor de opholdstilladelser eller visa, der er omhandlet i dette direktiv, kan nægtes udstedt eller inddrages. Stk. 1 vedrører de situationer, hvor det viser sig, at indehaveren af opholdstilladelsen ikke (længere) opfylder betingelserne for indrejse og ophold på medlemsstaternes område. Stk. 2 vedrører påberåbelsen af hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, som skal bygge på tredjelandstatsborgerens personlige adfærd. Disse beslutninger skal træffes fra sag til sag og tage hensyn til den pågældendes specifikke situation og proportionalitetsprincippet. Desuden må en person ikke straffes, fordi han pådrager sig en sygdom efter indrejsen.

Artikel 16

Mens artikel 15, stk. 2, om hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed giver medlemsstaterne visse skønsbeføjelser, pålægger artikel 16 dem at inddrage opholdstilladelser og visa, som er udstedt efter dette direktiv, hvis de viser sig at være opnået ved svig.

Kapitel IV

Tredjelandstatsborgeres rettigheder

Artikel 17

Artikel 17 præciserer logisk nok, at indehaveren af en opholdstilladelse, der er udstedt efter dette direktiv, har ret til at indrejse og opholde sig i den medlemsstat, der har udstedt opholdstilladelsen. Da en række medlemsstater først udsteder opholdstilladelser, når udlændingen befinder sig på deres område, og derfor kræver, at han har et langtidsvisum ved sin første indrejse, fastsættes det, at medlemsstaterne letter udstedelsen af sådanne visa.

Det skal understreges, at direktivforslaget ikke indeholder nogen bestemmelse svarende til artikel 3 i Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om opholdsret for studerende¹⁵, hvori det hedder: "Dette direktiv giver ikke studerende med ret til ophold ret til at få udbetalt uddannelsesstøtte i værtsmedlemsstaten". Det er ikke nødvendigt med en sådan præcisering, da tredjelandstatsborgere ikke nyder godt af princippet om forbud mod diskrimination på

¹⁵ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

grundlag af nationalitet, der er fastsat i artikel 12 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel 18

Denne bestemmelse om adgangen til arbejdsmarkedet vedrører kun studerende og ulønnede praktikanter, hvilket betyder, at de andre kategorier af tredjelandstatsborgere, der er omhandlet i dette direktiv (elever og volontører), ikke har adgang til arbejdsmarkedet.

Stk. 1 giver studerende ret til at arbejde inden for visse grænser for at bevare hovedformålet med deres ophold, som er at følge et studieprogram. Det fastsættes generelt, at studerende kun må arbejde uden for den normale undervisningstid, som varierer betydeligt, alt efter hvilken form for program der er tale om. Desuden skal de overholde en maksimal ugentlig arbejdstid; for i videst muligt omfang at tage hensyn til de meget forskellige regler, der gælder i medlemsstaterne, fastsættes dette timeantal ikke i direktivforslaget, idet det overlades til medlemsstaterne hver for sig at fastsætte det maksimale timeantal, som skal ligge mellem 10 og 20 timer om ugen. Minimumsgrænsen er fastsat sådan, at den studerendes arbejde kan yde et væsentligt bidrag til de midler, han har brug for for at dække sine leveomkostninger, idet medlemsstaterne fra og med den første forlængelse af hans opholdstilladelse tager hensyn til de indtægter, den studerende får fra sit arbejde, når de skal vurdere de midler, han skal råde over (se bemærkningen til artikel 6, stk. 1, litra b); maksimumsgrænsen, som stort set svarer til et halvtidsjob, betragtes som det maksimale timeantal, der er foreneligt med et studieprogram på fuld tid (se artikel 6, stk. 1, litra a)). Disse grænser gælder logisk nok ikke i ferieperioderne.

Stk. 2 skal gøre det muligt for de medlemsstater, der måtte ønske det, ikke generelt at give arbejdstilladelse til alle studerende i det første år af deres ophold. Denne bestemmelse er medtaget for at afholde dem, der ønsker at arbejde i EU, fra at misbruge deres status som studerende, og også fordi det første år af opholdet for mange studerende er et overgangså, som kan være vanskeligt, og hvor det er bedst, at de koncentrerer sig om deres studier for at gøre fremskridt med studierne. Desuden fastsættes det, at medlemsstaterne kan fratage en studerende retten til at arbejde, hvis han ikke gør fremskridt med sine studier, for at sikre, at formålet med opholdet, som jo er at studere, og ikke at arbejde, respekteres. Det skal understreges, at hvis de studerende ikke overholder de grænser, der er fastsat for udøvelsen af deres ret til at arbejde, kan medlemsstaten nægte at forlænge eller inddrage deres opholdstilladelse.

Stk. 3 vedrører ulønnede praktikanter, som direktivforslaget ikke giver ret til at arbejde; de medlemsstater, der ønsker det, kan dog tillade praktikanter at arbejde inden for de samme grænser som studerende. Denne bestemmelse er medtaget for eventuelt at gøre det muligt for de pågældende at supplere de midler, de råder over, selv om varigheden af deres ophold ikke kan være så lang som ophold med henblik på studier (se artikel 13). For at sikre, at der er tale om et ulønnet praktikophold, fastsættes det, at praktikanterne hverken direkte eller indirekte må arbejde for den virksomhed, de er i praktik i.

Stk. 4 vedrører de formaliteter, som eventuelt kan kræves opfyldt af studerende, der arbejder. Det følger af denne bestemmelse, at studerende, der arbejder som lønmodtagere, generelt (uden for eller i skoleferierne) er fritaget fra at skulle have arbejdstilladelse, da det ikke forekommer at være nødvendigt med en sådan pligt. Derimod betyder stk. 1, at studerende, der ønsker at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, skal overholde de specifikke regler for udøvelsen af det valgte erhverv, så det kan kontrolleres, at de har de nødvendige kvalifikationer. For at gøre det lettere at kontrollere, at de studerende overholder de

begrænsninger i arbejdstiden, som gælder for deres arbejde, fastsættes det, at medlemsstaterne kan kræve, at de anmelder deres arbejde som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende til den kompetente myndighed, som medlemsstaterne udpeger. Medlemsstaterne kan kræve, at de studerende indgiver en sådan anmeldelse, inden de begynder at arbejde, eller anmeldelsen kan ske på et senere tidspunkt. Dette system med anmeldelse er ikke gjort obligatorisk for ikke at gøre formaliteterne for tunge i de medlemsstater, der ikke ønsker at anvende det.

Kapitel V

Procedure og gennemsigtighed

Artikel 19

Denne bestemmelse vedrører indgivelsen af ansøgninger om opholdstilladelse. I den normale procedure skal ansøgningerne indgives, mens tredjelandsstatsborgeren opholder sig uden for medlemsstaternes område, i princippet i et land, hvor han har lovligt ophold. Det skal dog være muligt for tredjelandsstatsborgere, der henhører under dette direktivforslags anvendelsesområde, at indgive en ansøgning om opholdstilladelse på stedet, mens de allerede befinder sig på den pågældende medlemsstats område. Denne mulighed er imidlertid begrænset til de personer, der har lovligt ophold i den pågældende medlemsstat i en periode på over tre måneder, hvilket udelukker alle indehavere af visa med en maksimal varighed på tre måneder. Der er også medtaget en generel undtagelse, som gør det muligt at behandle enhver ansøgning, der er indgivet af en person, som ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i dette forslag, for at sikre den nødvendige smidighed og for ikke at gøre det umuligt for medlemsstaterne at foretage en regularisering af situationen.

Artikel 20

Artikel 20 vedrører de garantier, der ydes til tredjelandsstatsborgere i forbindelse med de procedurer for udstedelse af opholdstilladelser eller visa, der er omfattet af dette direktivforslag. Der er tale om frister for udstedelse, begrundelse af afslag og af afgørelser om ændring, om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af en opholdstilladelse samt retten til at indbringe sådanne afgørelser for en domstol.

Uden at dette i øvrigt berører artikel 21, er den generelle maksimumsfrist, der foreslås for udstedelse af opholdstilladelser, på tre måneder, hvilket specielt skulle gøre det muligt for studerende, der indgiver en ansøgning ved afslutningen af deres studier på sekundærtrinnet, at få opholdstilladelse inden begyndelsen af det følgende studieår.

Artikel 21

Artikel 21 vedrører indførelsen af hurtige procedurer for udstedelse af opholdstilladelser for studerende og udvekslings elever med henblik på at gøre det lettere for disse to kategorier af tredjelandsstatsborgere at få opholdstilladelse. Den skaber et retsgrundlag for de positive erfaringer, som visse medlemsstater har gjort på området, med henblik på at udbrede disse til hele EU. Ordningen hviler på indgåelsen af en aftale mellem den myndighed, der er kompetent til at udstede opholdstilladelser, og uddannelsesinstitutionerne eller udvekslingsorganisationerne; når der er indgået en sådan aftale, udstedes der opholdstilladelser eller visa inden for en kortere frist end de tre måneder, der er fastsat i artikel 20, stk. 1. I denne sammenhæng indgives ansøgningerne i princippet af institutionen eller organisationen, og opholdstilladelsen udstedes altid i den pågældende studerendes eller

elevs navn. Denne bestemmelse udgør blot en mulighed, som medlemsstaterne og de berørte institutioner og organisationer kan benytte sig af.

Aftalen skal mindst præcisere følgende punkter:

- a) og b) Reglerne for, hvordan institutionen eller elevudvekslingsorganisationen på vegne af den myndighed, der er kompetent til at udstede opholdstilladelser, skal kontrollere, at betingelserne for indrejse og ophold på medlemsstatsens område overholdes. Dette element er afgørende, hvis proceduren skal kunne gennemføres hurtigt, og hvis det skal undgås, at den gøres mere kompliceret end den normale procedure. Der er dog ikke tale om, at den myndighed, der er kompetent til at udstede opholdstilladelser, uddelegerer kompetence til institutionerne eller organisationerne, da myndigheden fortsat har den fulde kompetence til at kontrollere, at betingelserne er overholdt, men den kan behandle sagerne hurtigere på grund af det tillidsforhold, som indgåelsen af aftalen forudsætter. Det er klart, at kontrollen med overholdelsen af kravene vedrørende den offentlige orden, sikkerhed og sundhed fortsat fuldt ud påhviler den kompetente myndighed i medlemsstaten.
- c) Den frist, der skal angives i aftalen, er af smidighedshensyn ikke fastsat i selve direktivet, men den skal nødvendigvis være kortere end den almindelige frist på tre måneder, der er nævnt i artikel 20, stk. 1.
- d) For at ansvarliggøre de pågældende institutioner og organisationer i deres arbejde med at udvælge og behandle de sager, som de beslutter at behandle i den hurtige procedure, skal aftalen nødvendigvis indeholde en opsigelsesklausul, som skal bruges, hvis det viser sig, at tredjelandstatsborgere, der har fået indrejsetilladelse efter denne procedure, ikke længere opfylder betingelserne for at opholde sig i medlemsstaten.
- e) Litra e) vedrører kun aftaler, der er indgået med udvekslingsorganisationer. Da disse organisationer i henhold til artikel 8, stk. 1, litra d), over for den pågældende medlemsstat skal påtage sig ansvaret for elevens opholds-, studie-, sundheds- og hjemrejseudgifter under hele hans ophold på den pågældende medlemsstats område, er det rimeligt, at det i aftalen præciseres, hvilke regler der gælder for dette ansvar, og specielt hvilke betingelser, herunder økonomiske betingelser, organisationerne skal opfylde.

Det udelukkes ikke, at en uddannelsesinstitution i et tredjeland, som sender studerende til en uddannelsesinstitution i EU, kan være part i en sådan aftale, specielt i de tilfælde, hvor der er indgået en specifik aftale om et tværuniversitært samarbejde mellem de to involverede institutioner (f.eks. inden for rammerne af det nye Erasmus World-program). Det er klart, at institutioner i tredjelande ikke kan deltage i kontrollen af, om betingelserne for indrejse og ophold på medlemsstaternes område er overholdt, men aftalen kan i så fald fastsætte betingelserne for fremsendelse af de studerendes dossierer mellem de pågældende institutioner og for den forudgående undersøgelse af, om betingelserne for at få adgang til uddannelsesinstitutionen i EU er opfyldt.

Artikel 22

Artikel 22 vedrører de gebyrer, som medlemsstaterne kan pålægge personer, der ansøger om opholdstilladelse. Det foreslås, at hver enkelt medlemsstat fastsætter størrelsen af de gebyrer,

der skal betales i den pågældende stat, idet maksimumsbeløbet ikke må overstige myndighedernes faktiske omkostninger ved behandlingen af ansøgningerne.

Artikel 23

Artikel 23 skal sikre, at oplysninger om tredjelandsstatsborgeres mulighed for at studere i EU udbredes i resten af verden for at øge kendskabet til uddannelsesinstitutionerne i medlemsstaterne. Disse oplysninger, som skal ajourføres regelmæssigt, skal både vedrøre betingelserne og procedurerne for indrejse og ophold på medlemsstaternes område med henblik på studier (bl.a. skal det oplyses, hvilket månedligt minimumsbeløb den pågældende medlemsstat kræver, at de studerende råder over, jf. artikel 6, stk. 1, litra b)) og så vidt muligt de programmer og institutioner, som tredjelandsstatsborgere har adgang til, da der jo findes mange meget forskellige institutioner og programmer. Medlemsstaterne skal ikke nødvendigvis selv udsende disse oplysninger, men kan f.eks. overlade det til uddannelsesinstitutionerne; de skal dog specielt kontrollere, at oplysningerne er tilgængelige via Internettet.

Kapitel VI

Afsluttende bestemmelser

Artikel 24

Der medtages en standardbestemmelse om forbud mod forskelsbehandling. Ordlyden er inspireret af artikel 13 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Denne bestemmelse berører ikke de forpligtelser, der følger af andre folkeretlige instrumenter, såsom den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Artikel 25

Artikel 25 er en standardbestemmelse i fællesskabsretten, som overlader det til medlemsstaterne at fastsætte de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er fastsat i medfør af direktivet, idet det blot kræves, at sanktionerne er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.

Artikel 26

Kommissionen skal aflægge rapport til Rådet og Parlamentet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne, bl.a. med henblik på at finde frem til de ændringer eller supplerende bestemmelser, der er behov for. Den første rapport skal fremlægges tre år efter udløbet af den gennemførelsesfrist, der er fastsat i artikel 27, og derefter skal der aflægges rapport med en hyppighed, der skal fastsættes senere.

Artikel 27

I artikel 27 fastsættes det, hvornår medlemsstaterne skal have gennemført dette direktiv i deres interne lovgivning, nemlig senest den 31. december 2004. Medlemsstaterne skal straks underrette Kommissionen om de ændringer i deres lovgivning og administrative bestemmelser, som de vedtager til det formål, og de skal i disse ændringer indsætte en henvisning til dette direktiv.

Artikel 28

I artikel 28 fastsættes ikrafttrædelsesdatoen for direktivet på grundlag af datoen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

Artikel 29

I artikel 29 præciseres det, at direktivet er rettet til medlemsstaterne. Dette gælder dog ikke Danmark, jf. artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og Det Forenede Kongerige og Irland, jf. artikel 1 og 2 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, medmindre de to sidstnævnte stater træffer anden beslutning i overensstemmelse med ovennævnte protokols bestemmelser.

Forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, stk. 1, nr. 3), litra a), og nr. 4),

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹⁶,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet¹⁷,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁸,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹⁹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Med henblik på gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed skal der i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab vedtages foranstaltninger vedrørende asyl, indvandring og beskyttelse af tredjelandstatsborgeres rettigheder.
- (2) I henhold til traktatens artikel 63, stk. 1, nr. 3), litra a), skal Rådet vedtage foranstaltninger vedrørende indvandringspolitikken på områderne betingelser for indrejse og ophold og standarder for procedurer for medlemsstaternes udstedelse af langtidsvisa og opholdstilladelser.
- (3) På sit ekstraordinære møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 erkendte Det Europæiske Råd, at der er behov for indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold, og med henblik herpå anmodede det om, at Rådet træffer hurtige afgørelser på grundlag af forslag fra Kommissionen.
- (4) Et af Det Europæiske Fællesskabs mål med hensyn til uddannelse og eksterne forbindelser er at sikre Europa under ét en stilling som et af verdens førende ekspertisecentre for uddannelse og i højere grad at udveksle viden med resten af verden, hvilket medvirker til at udbrede værdier såsom menneskerettigheder,

¹⁶ EFT C [...] af [...], s. [...].

¹⁷ EFT C [...] af [...], s. [...].

¹⁸ EFT C [...] af [...], s. [...].

¹⁹ EFT C [...] af [...], s. [...].

demokrati og retsstatsprincippet, som Fællesskabet bygger på. Et nøgleelement i denne strategi er at fremme tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold i samt mobilitet inden for Det Europæiske Fællesskab. Dette indebærer bl.a. en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes nationale lovgivninger vedrørende betingelserne for indrejse og ophold.

- (5) Migrationer med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste, som i princippet er midlertidige, og som er uafhængige af situationen på arbejdsmarkedet, er berigende for både de personer, der nyder godt af dem, og for deres hjemland og værtslandet, og de bidrager generelt til en bedre forståelse kulturerne imellem.
- (6) De nye fællesskabsregler er baseret på definitioner af begreberne studerende, praktikant, uddannelsesinstitution, lærested og volontørtjeneste, som allerede er blevet brugt på europæisk plan, navnlig i de forskellige fællesskabsprogrammer (Leonardo da Vinci, Socrates, Europæisk volontørtjeneste for unge mv.), der sigter mod at fremme de pågældende personers mobilitet.
- (7) Mobiliteten for studerende fra tredjelandslande, der studerer i flere forskellige medlemsstater, skal lettes, og det skal gøres lettere for tredjelandstatsborgere, der deltager i fællesskabsprogrammer, som sigter mod at fremme mobiliteten inden for eller mod Det Europæiske Fællesskab med hensyn til uddannelse, faglig uddannelse eller volontørtjeneste, at få opholdstilladelse.
- (8) For at tage hensyn til udgifterne til studierne og til, at flere og flere studerende er nødt til at arbejde under studierne for at kunne finansiere dem, bør reglerne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på studier omfatte en begrænset adgang til arbejdsmarkedet.
- (9) Det skal være muligt at fremskynde procedurerne for indrejse og ophold med henblik på studier, specielt når der er tale om mobilitet som led i partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner i Fællesskabet og uddannelsesinstitutioner i tredjelandslande eller som led i elevudvekslingsprogrammer, der administreres af organisationer, som er godkendt til det formål af medlemsstaterne.
- (10) Der skal gøres en indsats for at skabe større gennemsigtighed for at sikre, at tredjelandstatsborgere har adgang til oplysninger om de institutioner og programmer for uddannelse og faglig uddannelse, som de kan få adgang til i Det Europæiske Fællesskab.
- (11) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder anerkender som fællesskabsrettens almindelige principper.
- (12) Målene for den påtænkte handling, nemlig indførelsen af en harmoniseret fællesskabsretlig ramme for betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område for en periode på over tre måneder med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste, samt for procedurerne for medlemsstaternes udstedelse af opholdstilladelser, som gør det muligt for de pågældende at indrejse og opholde sig i medlemsstaterne med henblik herpå, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og disse mål kan derfor på grund af handlingens dimensioner eller virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I

overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, omfatter dette direktiv kun, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (13) Danmark deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af dette direktiv. Direktivet er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1: Formål

Dette direktiv har til formål at fastlægge:

- a) betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold på medlemsstaternes område for en periode på over tre måneder med henblik på studier, faglig uddannelse eller volontørtjeneste
- b) reglerne for procedurerne for medlemsstaternes udstedelse af opholdstilladelser, der gør det muligt for tredjelandstatsborgere at indrejse og opholde sig i medlemsstaterne med henblik på disse formål.

Artikel 2: Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) "tredjelandstatsborger": enhver person, der ikke er unionsborger i henhold til artikel 17, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, herunder statsløse personer
- b) "studerende": en tredjelandstatsborger, der har fået tilladelse til at opholde sig på en medlemsstats område med henblik på at følge et studieprogram på en videregående uddannelsesinstitution eller en erhvervsuddannelsesinstitution
- c) "studieprogram": en række kurser på fuld tid, der fører til erhvervelsen af et eksamensbevis, et certifikat eller et andet kvalifikationsbevis til og med doktorgradsniveau, eller et års forberedende studier forud for en videregående uddannelse
- d) "elev": en tredjelandstatsborger, der har fået tilladelse til at opholde sig på en medlemsstats område med henblik på som led i et udvekslingsprogram, der iværksættes af en organisation, som er godkendt til det formål af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis, at følge undervisningen på en uddannelsesinstitution på sekundærtrinnet
- e) "ulønnet praktikant": en tredjelandstatsborger, der har fået tilladelse til at opholde sig på en medlemsstats område med henblik på at følge en ulønnet faglig uddannelse

- f) "faglig uddannelse": et uddannelsesprogram på fuld tid, der sigter mod erhvervelse eller udvikling af erhvervskompetencer, og som følges på et offentligt eller privat lærested, der er godkendt eller finansieret af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis, eller i en virksomhed i den private eller den offentlige sektor, og som fører til erhvervelsen af en faglig kvalifikation, der er godkendt af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis
- g) "institution": en offentlig eller privat videregående uddannelsesinstitution, erhvervsuddannelsesinstitution eller uddannelsesinstitution på sekundærtrinnet, som er godkendt eller finansieret af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis
- h) "volontørprogram": et program med konkrete almennyttige og ulønnede aktiviteter, som iværksættes af en non-profit organisation med almennyttigt formål, der er godkendt til det formål af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis.

Artikel 3: Anvendelsesområde

1. Bestemmelserne i dette direktiv finder anvendelse på tredjelandsstatsborgere, medmindre der gælder gunstigere bestemmelser i henhold til:
 - a) bilaterale eller multilaterale aftaler, som er indgået mellem Fællesskabet eller Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og et eller flere tredjelande på den anden side
 - b) bilaterale eller multilaterale aftaler, som er indgået mellem en eller flere medlemsstater og et eller flere tredjelande.
2. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at vedtage eller bibeholde gunstigere bestemmelser for de personer, det finder anvendelse på.
3. Bestemmelserne i dette direktiv finder ikke anvendelse på:
 - a) tredjelandsstatsborgere, der opholder sig i en medlemsstat som asylansøgere, eller som er omfattet af subsidiære former for beskyttelse eller ordninger for midlertidig beskyttelse
 - b) tredjelandsstatsborgere, hvis udvisning er suspenderet på grund af sagens konkrete omstændigheder eller retlige spørgsmål
 - c) tredjelandsstatsborgere, der er familiemedlemmer til unionsborgere, som har udøvet deres ret til fri bevægelighed inden for Fællesskabet
 - d) tredjelandsstatsborgere, der i en medlemsstat har status som fastboende udlænding, jf. Rådets direktiv af [...] om [...], og som udøver deres ret til ophold i en anden medlemsstat med henblik på at studere eller følge en faglig uddannelse i den pågældende medlemsstat.

Kapitel II

Betingelser for indrejse og ophold

Artikel 4: Princip

1. Medlemsstaterne tillader kun tredjelandstatsborgere, der henhører under de kategorier, der er nævnt i artikel 6-10, at indrejse og opholde sig på deres område, hvis deres kompetente myndigheder har meddelt dem opholdstilladelse efter dette direktiv.
2. Der gives kun opholdstilladelse efter dette direktiv, hvis en gennemgang af ansøgningen viser, at ansøgeren opfylder de betingelser for udstedelse af opholdstilladelse, der er fastsat i artikel 5 og, alt efter omstændighederne, artikel 6, 7, 8, 9 eller 10.

Artikel 5: Generelle betingelser

1. Medlemsstaterne giver kun opholdstilladelse til en tredjelandstatsborger efter dette direktiv, hvis han ud over de særlige betingelser, der er fastsat i artikel 6, 7, 8, 9 eller 10, alt efter hvilken kategori han tilhører, opfylder følgende betingelser:
 - a) Han skal forevise et gyldigt pas eller tilsvarende rejsedokumenter og, hvis han efter værtsmedlemsstatens interne lovgivning er mindreårig, forældrenes tilladelse til det planlagte ophold.
 - b) Han skal have en sygeforsikring, som dækker alle risici i værtsmedlemsstaten.
 - c) Han må ikke kunne betragtes som en trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, og han skal i givet fald fremlægge det dokument, som medlemsstat kræver som bevis herfor. Påberåbelsen af hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed må udelukkende være baseret på den pågældende tredjelandstatsborgers personlige adfærd.
 - d) Hvis medlemsstaten kræver det, skal han fremlægge bevis for, at han har betalt det gebyr, der kræves for behandling af ansøgningen om opholdstilladelse, jf. artikel 22.
2. Medlemsstaterne letter udstedelsen af opholdstilladelser og i givet fald de visa, som de måtte kræve, til de tredjelandstatsborgere, der er omhandlet i artikel 6-10, og som deltager i fællesskabsprogrammer, der fremmer mobiliteten mod eller inden for Den Europæiske Union.

Artikel 6: Særlige betingelser for studerende

1. Medlemsstaterne giver kun opholdstilladelse for studerende til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:

- a) Han skal være optaget på en videregående uddannelsesinstitution eller erhvervsuddannelsesinstitution med henblik på at følge et studieprogram. Den studerende beviser, at han opfylder denne betingelse, ved bl.a. at fremlægge enten et brev, som definitivt bekræfter optagelsen, et indskrivningsbevis eller bevis på, at han er optaget med forbehold af, at der træffes afgørelse om, at hans udenlandske eksamensbevis er ækvivalent, eller at han består en adgangsprøve.
 - b) Han skal med alle midler bevise, at han under sit ophold vil kunne råde over tilstrækkelige midler til at dække sine underholds-, studie- og hjemrejseudgifter. Medlemsstaterne offentliggør det månedlige minimumsbeløb, som de kræver med hensyn til de midler, som en person, der studerer på deres område, i princippet skal råde over, uden at dette dog berører muligheden for at foretage en individuel vurdering af hvert enkelt tilfælde.
 - c) Hvis medlemsstaten kræver det, skal den pågældende have et tilstrækkeligt kendskab til det sprog, der anvendes i det studieprogram, som han følger.
 - d) Hvis medlemsstaten kræver det, skal den pågældende fremlægge bevis for, at han har betalt det indskrivningsgebyr, som institutionen kræver.
2. Studerende, der automatisk er omfattet af en sygeforsikring, når de er indskrevet ved en institution, anses for at opfylde betingelsen i artikel 5, stk. 1, litra b).
 3. Medlemsstaterne fastsætter, hvilke kursussteder og kursusformer som giver en tredjelandsstatsborger, der opfylder betingelserne i stk. 1, litra b), og i givet fald litra d), mulighed for at ansøge om opholdstilladelse for studerende med henblik på at lære et sprog.

Artikel 7: De studerendes mobilitet

En tredjelandsstatsborger, som har en opholdstilladelse for studerende, der er udstedt af en medlemsstat, og som enten ønsker at følge en del af det studieprogram, som han er i gang med, eller at supplere et afsluttet studieprogram med et andet studieprogram i en anden medlemsstat, gives med forbehold af artikel 11, stk. 2, litra c) og d), artikel 15, artikel 16 og artikel 20, stk. 2, senest 30 dage efter indgivelsen af ansøgningen en opholdstilladelse for studerende i denne medlemsstat

- a) hvis han opfylder betingelserne i artikel 5 og 6 med hensyn til den pågældende medlemsstat, og
- b) hvis han sammen med sin ansøgning om opholdstilladelse har fremsendt et dossier, som beskriver alle hans hidtidige studier, og som i givet fald godtgør, at det nye studieprogram, som han ønsker at følge, rent faktisk supplerer det, han allerede har afsluttet.

Den medlemsstat, hvor den studerende allerede har opholdstilladelse, fremsender på anmodning af den medlemsstat, hvor ansøgningen er indgivet, oplysninger om den studerendes hidtidige studier ved de institutioner, som er beliggende på dens område.

*Artikel 8:
Særlige betingelser for elever, der deltager i et udvekslingsprogram*

1. Medlemsstaterne giver kun opholdstilladelse for udvekslings elever til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:
 - a) Han skal mindst have den minimumsalder og højst have den maksimumsalder, som den pågældende medlemsstat har fastsat.
 - b) Han skal bevise, at han er optaget på en uddannelsesinstitution på sekundærtrinnet.
 - c) Han skal bevise, at han deltager i et elevudvekslingsprogram, der iværksættes af en organisation, som er godkendt til dette formål af den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis.
 - d) Han skal bevise, at elevudvekslingsorganisationen påtager sig det fulde ansvar for ham under hele hans ophold på den pågældende medlemsstats område, specielt hvad angår hans opholds-, studie-, sundheds- og hjemrejseudgifter.
 - e) Han skal under hele opholdet bo hos en familie, som opfylder de betingelser, der er fastsat af den pågældende medlemsstat, og som er udvalgt i overensstemmelse med reglerne for det elevudvekslingsprogram, han deltager i.
2. Medlemsstaterne kan begrænse udstedelsen af opholdstilladelser for udvekslings elever til statsborgere fra tredjelande, der tilbyder medlemsstaternes egne statsborgere tilsvarende muligheder.

Artikel 9: Særlige betingelser for ulønnede praktikanter

Medlemsstaterne kan kun give opholdstilladelse for ulønnede praktikanter til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:

- a) Han skal have indgået en uddannelsesaftale, som i givet fald er godkendt af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis, med henblik på et ulønnet praktikophold i en virksomhed i den private eller den offentlige sektor eller et offentlig eller privat lærested, som er godkendt eller finansieret af en medlemsstat i overensstemmelse med dens lovgivning eller administrative praksis.
- b) Han skal med alle midler bevise, at han under sit ophold vil kunne råde over tilstrækkelige midler til at dække sine underholds-, praktik- og hjemrejseudgifter. Medlemsstaterne offentliggør det månedlige minimumsbeløb, som de i princippet kræver af en person, der følger en ulønnet faglig uddannelse, uden at dette dog berører muligheden for at foretage en individuel vurdering af hvert enkelt tilfælde.

- c) Hvis medlemsstaten kræver det, skal han have en indføring i sproget, så han har de sprogkunderskaber, der er nødvendige for at gennemføre praktikopholdet.

Artikel 10: Særlige betingelser for volontører

Medlemsstaterne kan kun give opholdstilladelse for volontører til en tredjelandstatsborger, hvis han ud over de generelle betingelser i artikel 5 opfylder følgende betingelser:

- a) Han skal mindst have den minimumsalder og højst have den maksimumsalder, som den pågældende medlemsstat har fastsat.
- b) Han skal fremlægge en aftale, som er indgået med den organisation, der i den pågældende medlemsstat har ansvaret for det volontørprogram, han deltager i, og som omfatter en beskrivelse af hans opgaver, den vejledning han vil få under udførelsen af sine opgaver, hans arbejdstider, de midler, der er til rådighed til dækning af hans rejse, kost, logi, transport og lommepenge under hele opholdet samt i givet fald af den uddannelse, han skal følge for at sikre, at hans opgaver kan udføres korrekt.
- c) Han skal bevise, at den organisation, der har ansvaret for det volontørprogram, han deltager i, har tegnet en ansvarsforsikring for hans aktiviteter og påtager sig det fulde ansvar for ham under hele hans ophold på den pågældende medlemsstats område, specielt hvad angår opholds-, sundheds- og hjemrejseudgifter.
- d) Han skal have en indføring i værtsmedlemsstatens sprog, historie og politiske og sociale strukturer.

Kapitel III

Opholdstilladelser

Artikel 11: Opholdstilladelse for studerende

1. Medmindre den studerende får tilladelse til at opholde sig i en medlemsstat med forbehold af, at der træffes afgørelse om, at hans udenlandske eksamensbevis er ækvivalent, eller med forbehold af, at han består en adgangsprøve, udstedes der en opholdstilladelse for studerende med en gyldighedsperiode på mindst et år, som forlænges med et år ad gangen, hvis indehaveren af opholdstilladelsen fortsat opfylder betingelserne i artikel 5 og 6. Hvis studieprogrammets varighed er på under et år, dækker opholdstilladelsen studieperioden.
2. Uanset bestemmelserne i artikel 15 og 16 kan en opholdstilladelse for studerende nægtes forlænget eller inddrages, hvis indehaveren:
- a) har fået opholdstilladelse på betingelse af, at han består en adgangsprøve ved den institution, hvor han ønsker at studere, og han ikke fremlægger et indskrivningsbevis;
- b) har fået opholdstilladelse på betingelse af, at der træffes afgørelse om, at hans udenlandske eksamensbevis er ækvivalent, og han ikke opnår en sådan afgørelse;

- c) ikke overholder de begrænsninger, der er fastsat for hans ret til at arbejde, jf. artikel 18;
- d) ikke gør tilstrækkelige fremskridt med sine studier. Medlemsstaten kan kun nægte at forlænge en opholdstilladelse af denne grund på grundlag af en beslutning med særlig henvisning til en udtalelse om den studerendes fremskridt, som på forhånd er indhentet fra uddannelsesinstitutionen, medmindre institutionen ikke har besvaret anmodningen om en udtalelse inden for en rimelig frist.

Artikel 12: Opholdstilladelse for udvekslings elever

En opholdstilladelse for udvekslings elever udstedes kun for en periode på højst et år uden mulighed for forlængelse.

Artikel 13: Opholdstilladelse for ulønnede praktikanter

1. Gyldighedsperioden for en opholdstilladelse for ulønnede praktikanter dækker praktikperiodens varighed, men kan i princippet ikke overstige et år. I særlige tilfælde kan gyldighedsperioden forlænges én gang for en periode svarende til den tid, der er nødvendig for erhvervelsen af en faglig kvalifikation, forudsat at indehaveren stadig opfylder betingelserne i artikel 5 og 9.
2. En opholdstilladelse for ulønnede praktikanter kan inddrages, hvis indehaveren ikke overholder de begrænsninger, der er fastsat for hans ret til at arbejde, jf. artikel 18.

Artikel 14: Opholdstilladelse for volontører

En opholdstilladelse for volontører udstedes kun for en periode på højst et år uden mulighed for forlængelse.

Artikel 15: Inddragelse

1. Medlemsstaterne kan inddrage opholdstilladelser eller visa, der er udstedt efter dette direktiv, hvis det viser sig, at indehaveren ikke opfyldte eller ikke længere opfylder betingelserne for indrejse og ophold i artikel 5 og, alt efter hvilken kategori han tilhører, artikel 6-10.
2. Medlemsstaterne kan inddrage opholdstilladelser eller visa af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Påberåbelsen af hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed må udelukkende være baseret på den pågældende tredjelandsstatsborgers personlige adfærd. At der opstår sygdom eller invaliditet, efter at opholdstilladelsen er udstedt, er ikke i sig selv begrundelse nok til, at den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat kan nægte at forny opholdstilladelsen eller inddrage den eller kan udsende vedkommende fra medlemsstatens område.

Artikel 16: Svig

De kompetente myndigheder inddrager en opholdstilladelse, der er udstedt efter dette direktiv, når den er opnået ved svig.

Kapitel IV

Tredjelandstatsborgeres rettigheder

Artikel 17: Rettigheder, som gælder for alle de kategorier af tredjelandstatsborgere, der er omfattet af dette direktiv

Indehaveren af en gyldig opholdstilladelse, der er udstedt efter dette direktiv, har ret til at indrejse og opholde sig i den medlemsstat, som har udstedt opholdstilladelsen; hvis medlemsstaterne kun udsteder opholdstilladelser på deres område og kræver visum ved første indrejse på deres område, letter de udstedelsen af de krævede visa til de pågældende tredjelandstatsborgere.

Artikel 18: Studerendes og ulønnede praktikanter arbejde

Studerende kan under overholdelse af reglerne for det pågældende erhverv arbejde som lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende uden for den tid, der er afsat til studieprogrammet. Hver medlemsstat fastsætter det maksimale tilladte antal arbejdstimer mellem 10 og 20 timer pr. uge. Denne begrænsning gælder ikke i ferierne.

Medlemsstaterne kan undlade at indrømme denne rettighed i det første år af opholdet og kan inddrage den, hvis den studerende ikke gør tilstrækkelige fremskridt med sine studier.

Medlemsstaterne kan tillade ulønnede praktikanter at arbejde inden for de samme grænser, som gælder for studerende, idet ulønnede praktikanter dog ikke direkte eller indirekte må arbejde i den virksomhed, som de har indgået en uddannelsesaftale med, jf. artikel 9, litra a).

Medlemsstaterne kan kræve, at studerende og ulønnede praktikanter, eventuelt på forhånd, anmelder beskæftigelsen som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende til den myndighed, som medlemsstaterne udpeger. Deres arbejdsgivere kan også pålægges pligt til, eventuelt på forhånd, at anmelde beskæftigelsen.

Kapitel V

Procedure og gennemsigtighed

Artikel 19: Indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse

Ansøgning om opholdstilladelse indgives via den af medlemsstatens repræsentationer, der har kompetence for det land, hvor ansøgeren har lovligt ophold, eller direkte på den pågældende medlemsstats område, hvis ansøgeren har fået tilladelse til at opholde sig der i en periode på over tre måneder. Som en undtagelse herfra kan en medlemsstat behandle en ansøgning, der ikke er indgivet i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel 20: Proceduregarantier

1. Uden at dette i øvrigt berører artikel 7, skal afgørelser om ansøgninger om opholdstilladelse eller forlængelse af en opholdstilladelse træffes og meddeles ansøgeren senest 90 dage efter indgivelsen af hans ansøgning.
2. Hvis de oplysninger, der fremlægges til støtte for ansøgningen, er utilstrækkelige, meddeler de kompetente myndigheder ansøgeren, hvilke yderligere oplysninger der kræves. Den frist, der er nævnt i stk. 1, suspenderes, indtil myndighederne har modtaget de nødvendige oplysninger.
3. En tredjelandstatsborger har ret til at indbringe en afgørelse om nægtelse af opholdstilladelse eller visum eller om ændring, nægtelse af forlængelse eller inddragelse af en opholdstilladelse eller et visum for retten i den pågældende medlemsstat. Afgørelsen skal indeholde en begrundelse, der hviler på objektive og verificerbare kriterier, og indeholde oplysninger om klageadgang og klagefrister.

Artikel 21: Hurtig procedure for udstedelse af opholdstilladelser for studerende og udvekslings elever

Der kan indgås en aftale om indførelse af en hurtig procedure, i hvilken der udstedes opholdstilladelse eller visum i den pågældende tredjelandstatsborgers navn, mellem den myndighed i en medlemsstat, der er kompetent med hensyn til indrejse og ophold for studerende eller elever fra tredjelande, og en videregående uddannelsesinstitution, en erhvervsuddannelsesinstitution eller en elevudvekslingsorganisation, som den pågældende medlemsstat har godkendt til dette formål i overensstemmelse med sin lovgivning eller administrative praksis.

Aftalen skal specielt fastsætte følgende:

- a) nærmere bestemmelser om, hvordan institutionen eller elevudvekslingsorganisationen på medlemsstatens vegne kontrollerer overholdelsen af betingelserne for indrejse og ophold på medlemsstatens område, uden at dette berører de beføjelser, som medlemsstaten tillægges i henhold til dette direktiv;
- b) nærmere bestemmelser om, hvordan institutionen eller elevudvekslingsorganisationen indgiver ansøgninger om opholdstilladelser, og nærmere bestemmelser om, hvordan den kompetente myndighed udsteder opholdstilladelser eller visa i denne procedure;
- c) den kortere frist end den, der er anført i artikel 20, stk. 1, inden for hvilken der skal udstedes opholdstilladelser eller visa. Fristen løber fra den dato, hvor institutionen eller elevudvekslingsorganisationen indgiver ansøgningen;
- d) muligheden for at opsige aftalen, hvis det viser sig, at tredjelandstatsborgere, der har fået opholdstilladelse i denne procedure, ikke længere opfylder betingelserne for ophold; samt
- e) når der er tale om en aftale, som er indgået med en elevudvekslingsorganisation, de betingelser, herunder særlig de finansielle betingelser, som organisationen skal opfylde i denne procedure, og nærmere

bestemmelser om det ansvar, som den påtager sig for eleven under hele hans ophold på den pågældende medlemsstats område.

Artikel 22: Gebyr

Medlemsstaterne kan kræve, at ansøgerne betaler gebyr for behandling af ansøgninger om opholdstilladelse i overensstemmelse med dette direktiv. Gebyret må ikke overstige de faktiske administrationsomkostninger.

Artikel 23: Gennemsigtighed

Hver medlemsstat sørger for, at en række oplysninger, der skal være så fuldstændige som muligt og ajourføres regelmæssigt, stilles til rådighed for offentligheden, bl.a. via Internettet, om de institutioner, der er omhandlet i artikel 2, litra g), de studieforløb, som tredjelandsstatsborgere kan optages på, og betingelserne og procedurerne for indrejse og ophold på medlemsstatens område med henblik studier.

Kapitel VI

Afsluttende bestemmelser

Artikel 24: Forbud mod diskrimination

Medlemsstaterne anvender bestemmelserne i dette direktiv uden forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske egenskaber, sprog, religion eller tro, politisk eller anden anskuelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.

Artikel 25: Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af nationale bestemmelser, som er indført til gennemførelse af dette direktiv, og træffer enhver nødvendig foranstaltning for at sikre gennemførelsen af disse. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen disse bestemmelser senest på den dato, der er fastsat i artikel 27, og de underretter den øjeblikkeligt om enhver efterfølgende ændring af disse bestemmelser.

Artikel 26: Rapport

Kommissionen aflægger med jævne mellemrum og første gang senest tre år efter udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 27, rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne og foreslår i givet fald de nødvendige ændringer.

Artikel 27: Gennemførelse

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 28: Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 29: Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*